

WOJSKOWA AKADEMIA MEDYCZNA

im. gen. dyw. Bolesława Szareckiego

Gen. dyw. prof. dr med. Bolesław Szarecki jest w dziejach polskiej wojskowej służby zdrowia postacią wybitną. Urodził się 17 marca 1874r. w Mińsku na Białorusi w rodzinie polskiego kolejarza. Po ukończeniu w 1904r. Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu w Charkowie zostaje powołany do armii carskiej, a następnie skierowany na front rosyjsko-japoński jako chirurg pociągu sanitarnego Czerwonego Krzyża. Po powrocie podejmuje pracę w Klinice Chirurgicznej w Charkowie, w której uzyskuje stopień doktora medycyny oraz ogłasza pracę habilitacyjną. W czasie I wojny światowej, po zmobilizowaniu, otrzymuje przydział do Czerwonego Krzyża w charakterze chirurga - konsultanta.

W 1919r. udaje się do Polski, gdzie po powołaniu do służby wojskowej obejmuje stanowisko ordynatora oddziału chirurgicznego w I Szpitalu Okręgowym, a następnie w Głównym Szpitalu Wojskowym w Warszawie

W 1933 r. przechodzi w stan spoczynku. W sierpniu 1939 r. płk Szarecki na własną prośbę powołany zostaje do Służby Zdrowia WP i w czasie kampanii wrześniowej pełni obowiązki w 104 Szpitalu Wojennym. Po ewakuacji na tereny zajęte przez Armię Czerwoną zostaje internowany i do 1941r. przebywa w sowieckich obozach. W tym roku wstępuje do organizowanej Armii Polskiej na terenie ZSRR, zostaje mianowany szefem jej służby zdrowia oraz generałem brygady.

Po wyprowadzeniu armii gen. Andersa na Bliższy Wschód, przeformowaniu jej w II Korpus Polski, a następnie przetrzuceniu do Włoch, gen. Szarecki jako Naczelný Chirurg i Inspektor Szpitalnictwa Korpusu, bierze udział w bitwie pod Monte Cassino. Osobiście

kieruje pracą chirurgiczną frontowych placówek służby zdrowia, a także przez dwie doby najgorętszych walk, niemal bez przerwy, operuje (liczy już wtedy 70 lat) na Głównym Punkcie Opatrunkowym.

Był pierwszym generałem Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, który po zakończeniu działań wojennych wrócił do kraju. W listopadzie 1945r. obejmuje funkcję zastępcy, a w następnym roku szefa Departamentu Służby Zdrowia MON. W latach 1949 - 1957 jest Naczelnym Chirurgiem WP. Był prekursorem koncepcji utworzenia Wojskowej Akademii Medycznej i twórcą polskiej wojskowej szkoły chirurgicznej. *Zmarł 23.02.1960r.*

29 kwietnia 1975 r. na mocy uchwały Rady Ministrów gen. Bolesław Szarecki, wzór lekarza, patriotę i żołnierza, zostaje patronem WAM.Z Jego imieniem wiąże się to, co należy do trwałych i pięknych tradycji humanizmu i polskiej medycyny wojskowej.

*Dowódca 8 armii brytyjskiej gen.Olivier Leese
odznacza gen.B. Szareckiego angielskim orderem
"Za Wybitną Służbę" (Włochy, 1945 r.)*

W bieżącym 2002 roku, mija 45 lat od historycznej decyzji Rady Ministrów powołującej do życia WOJSKOWĄ AKADEMIEJ MEDYCZNĄ..

Decyzja o utworzeniu Akademii zapadła po wnikliwej analizie kosztów i efektów stosowanych w latach 1944-1958 systemów kształcenia oraz bieżących i przyszłych potrzeb wojskowej służby zdrowia. Wcześniej wdrażane, od utworzenia w 1944 roku Katedry Medycyny Wojskowej przy lubelskim UMCS, modele pozyskiwania lekarzy wojskowych (aplikacja po studiach cywilnych, tworzenie kompanii i batalionów akademickich lub fakultetów wojskowych przy cywilnych akademiach medycznych, wcielanie lekarzy cywilnych do służby okresowej) nie zapewniały stałego dopływu do armii profesjonalnie przygotowanych lekarzy wojskowych.

Jednym z głównych propagatorów utworzenia uczelni był gen. dyw. prof. Bolesław Szarecki; nauczyciel akademicki i klinicysta w przedwojennym Szpitalu Ujazdowskim, Naczelnny Chirurg w II Korpusie WP, szef Departamentu Służby Zdrowia WP w latach 1946-1949.

Proces tworzenia uczelni zapoczątkowała uchwała Rady Ministrów z 7 listopada 1957 roku, na podstawie której minister Obrony Narodowej wydał w maju 1958 roku, rozkaz sformowania Wojskowej Akademii Medycznej w oparciu o Wojskowe Centrum Wyszkożenia Medycznego, wojskowe szpitale kliniczne w Łodzi i Warszawie oraz inne mniejsze placówki naukowo-badawcze i szkoleniowe wojskowej służby zdrowia.

Powstanie Akademii było uwieńczeniem wieloletnich starań kierownictw wojskowej służby zdrowia, pokoleń lekarzy wojskowych, zmierzających do utworzenia stabilnego i efektywnego systemu kształcenia wyższych kadr medycznych na potrzeby Sił Zbrojnych.

Uczelnia w kilka miesięcy zakończyła stadium organizacji i w dniu 3 października 1958 rozpoczęła działalność inauguracją roku akademickiego.

Wojskowa Akademia Medyczna powołana została głównie do wypełnienia następujących zadań:

1. Dydaktycznych - kształcenia lekarzy wojskowych w oparciu o własne struktury, a także podyplomowego doskonalenia ich wiedzy i umiejętności.
2. Naukowo-badawczych, wynikających z zadań wojskowej służby zdrowia i rozwoju całej medycyny.
3. Wojskowo-mobilizacyjnych, polegających na przeszkalaniu rezerw służby zdrowia oraz opracowywaniu w oparciu o badania i ćwiczenia-koncepcji organizacji medycznego zabezpieczenia działań bojowych.
4. Usługowo-leczniczych.

Rozpoczęcie działalności nie oznaczało pełnej samodzielności uczelni już w 1958 r. Znaczną część placówek naukowo-badawczych (katedr, zakładów i klinik) tworzono w oparciu o odpowiednie jednostki cywilnej Akademii Medycznej w Łodzi.

Do oddania do użytku w czerwcu 1964 r. budynku katedr teoretycznych przy obecnym pl. J. Hallera, większość placówek teoretycznych i przedklinicznych działała wspólnie, a profesorowie cywilnej uczelni byli jednocześnie szefami zakładów i katedr WAM. Głównym więc zadaniem władz Akademii w pierwszym dziesięcioleciu stało się usamodzielnienie tych placówek w oparciu o własną kadrę naukową oraz rozbudowa bazy materialnej i kadrowej w celu stworzenia podstaw do pełniejszego rozwoju działalności naukowej i leczniczej. Pierwsze katedry i zakłady uzyskały samodzielność już w 1960 roku, a kilkanaście kolejnych w następnych latach.

Jednak dopiero po 1968 r. dochodzi do niemal pełnego usamodzielnienia się Akademii pod względem struktury naukowo-dydaktycznej i etatowej.

Uprawniona jest wobec tego konstatacja, iż obie uczelnie medyczne wspólnie tworzyły, ogólnie ujmując, akademickie szkolnictwo medyczne w Łodzi; należące, jak dowiodła przyszłość, do najprężniejszych w kraju ośrodków naukowo-dydaktycznych w dziedzinie medycyny.

Lata siedemdziesiąte i osiemdziesiąte w historii WAM, to okres doskonalenia jej struktury organizacyjnej oraz budowania naukowej i dydaktycznej pozycji w kraju i za granicą. Priorytetowe zadanie, jakie stało wówczas przed Akademią, to sukcesywny rozwój własnej kadry naukowo-dydaktycznej, a w oparciu o nią: podejmowanie badań mogących nadać uczelni odpowiednią rangę w świecie naukowym oraz podnoszenie poziomu dydaktyki przed i podyplomowej. Jego realizacji sprzyjały doskonale warunki do podyplomowego kształcenia kadr w warszawskim ośrodku uczelni.

W pierwszej połowie lat siedemdziesiątych dokonano znacznych przeobrażeń strukturalnych Akademii.. Powołane zostały instytuty grupujące placówki o podobnym profilu działalności naukowo-badawczej lub usługowo-leczniczej. Przekształcenia te miały pozwolić na lepsze wykorzystanie zaplecza materialowego i badawczego oraz koordynację prowadzonych prac naukowych. W oparciu o rozwijającą się kadrę naukową tworzono kolejne specjalistyczne placówki. Część z nich należała do unikatowych w skali kraju.

Reasumując: w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych w uczelni dominuje proces bardzo intensywnego rozwoju naukowo-dydaktycznego oraz doskonalenia jej wewnętrznej struktury. To także czas coraz liczniejszej i aktywniejszej obecności kadry akademickiej na krajowych i zagranicznych forach naukowych oraz w piśmiennictwie specjalistycznym. W efekcie, następuje wyraźne określenie wojskowej tożsamości uczelni, ugruntowanie jej znaczenia w krajowym systemie kształcenia medycznego oraz znaczny rozwój potencjału materialnego.

Od początku lat dziewięćdziesiątych w związku z restrukturyzacją sił zbrojnych, zwłaszcza ich liczebną redukcją, w Akademii następują daleko idące zmiany. Stopniowo zmniejszana jest liczba jej jednostek organizacyjnych oraz pracowników (w tym naukowo-dydaktycznych); ponadto znacznie zredukowane zostają limity naboru na studia.

Działo się to w warunkach relatywnego obniżenia budżetu uczelni. W tej sytuacji główne wysiłki władz WAM skupiają się na utrzymaniu najlepszej kadry, doskonaleniu systemu kształcenia, unowocześnianiu olbrzymim wysiłkiem części bazy naukowo-dydaktycznej; po to, by poziom kształcenia, badań naukowych i usług leczniczych nie ulegał zaniżaniu. Od 1992 r. Akademia sukcesywnie rozwija współpracę z uczelniami medycznymi innych armii: amerykańską, niemiecką, francuską i czeską.

Zmiany systemowe w naszym państwie po 1989 r., pozwoliły na otwarty i pełny powrót do tradycji wyższego szkolnictwa medycznego w Wojsku Polskim. W 1992 roku odbywają się w uczelni uroczystości 70-lecia tego szkolnictwa, połączone z przejściem przez WAM tradycji swych poprzedniczek. W 1994 roku Prezydent RP nadaje Akademii nowy sztandar, nawiązujący w swej symbolice do najlepszych tradycji narodu polskiego, jego sił zbrojnych oraz wojskowego szkolnictwa medycznego.

Mimo tych nowych i wymagających wyzwań uczelnia pomyślnie realizuje stojące przed nią zadania. W 1995 roku zostaje wyróżniona przez Szefa Sztabu Generalnego WP- Znakiem Honorowym Sił Zbrojnych RP.

Ostatnie pięciolecie Akademii to okres , który, jak nigdy wcześniej w jej historii, wymagał podejmowania odważnych decyzji wprowadzających zasadnicze zmiany w jej funkcjonowaniu..

Należało szukać radykalnych rozwiązań dostosowujących profil i strukturę uczelni do stale zmniejszających się potrzeb kadrowych, a w szczególności do możliwości budżetowych Sił Zbrojnych. Odpowiedzią na te wyzwania było przyjęcie i wdrożenie przez władze uczelni strategii zmian zmierzających głównie do:

Przekształcenia Akademii w uczelnię wojskowo-cywilną lub w cywilno-wojskową. W latach 1998-1999 otwarte zostały dwa zaoczne kierunki studiów dla słuchaczy cywilnych: zdrowie publiczne oraz fizjoterapia. Osiągnięciu statusu uczelni wojskowo-cywilnej służyły także rozmowy prowadzone z Uniwersytetem Łódzkim i cywilną Akademią Medyczną w sprawie federacji trzech łódzkich uczelni.

Osiągnięcia przez uczelnię samowystarczalności finansowej. Ten priorytetowy i strategiczny cel był realizowany głównie poprzez systematyczne zwiększanie wpływów z dotychczasowych form finansowania pozabudżetowego oraz pozyskiwanie nowych źródeł finansowania. Z inicjatywy rektora w sierpniu 2000 r. powstaje Fundacja WAM, która za jeden z najważniejszych swych celów uznaje pozyskiwanie środków finansowych wspierających działalność naukową, dydaktyczną i kliniczną Akademii.

Kolejnym finansowym filarem, pozwalającym na stopniowe obniżanie budżetowych kosztów utrzymania uczelni oraz zatrzymanie wartościowej kadry naukowo-dydaktycznej, stały się cywilne studia prowadzone na zasadach komercyjnych. Dzięki pozyskanym tą drogą środkom rozbudowana została baza dydaktyczna (m.in. o dwie duże sale wykładowe i zakłady rehabilitacji).

Planom uzyskania w przyszłości dodatkowych dochodów zasilających budżet Akademii podporządkowana została inwestycja, dzięki której powstaje baza diagnostyczna i kliniczna w wyremontowanym budynku przy pl. Hallera. Przeniesienie do tworzonego Centrum Kliniczno-Dydaktycznego klinik WAM funkcjonujących w szpitalach miejskich przynieść winno, jak się przewiduje, wymierne korzyści ekonomiczne oraz znacznie usprawnić działalność naukową i dydaktyczną w uczelni.

Rok 2002 przynosi Akademii nowe, zasadniczo odmienne, warunki dalszego funkcjonowania. Wprowadzana przez MON radykalna reforma wyższego szkolnictwa wojskowego, oznaczająca w swej istocie likwidację resortowego systemu kształcenia lekarzy wojskowych, tworzy konieczność poszukiwania nowych rozwiązań. Rozwiązań, zapewniających zachowanie akademickiego statusu uczelni oraz utrzymanie jej dorobku naukowo-dydaktycznego i doświadczeń w kształceniu wojskowych kadr medycznych, w nauczaniu medycyny.

Tym priorytetom podporządkowane są, prowadzone w pierwszym półroczu 2002 roku, rozmowy władz WAM w sprawie utworzenia, po połączeniu z Akademią Medyczną w Łodzi, Uniwersytetu Medycznego. Przewiduje się, że w ich rezultacie rok akademicki 2002-2003 zainaugurują dwa wydziały: Wojskowo-Lekarski i Fizjoterapii, które wraz z dwoma szpitalami WAM (SK oraz CK-D) znajdą się w strukturze nowej uczelni.

Reasumując: ostatnie dziesięciolecie w historii uczelni, to okres szczególnie trudny. Mimo wielu niesprzyjających uwarunkowań zewnętrznych, konieczności nieustannego dowodzenia słuszności obranych kierunków zmian oraz szczupłości środków finansowych, Akademia konsekwentnie i na wysokim poziomie realizuje statutowe zadania dydaktyczne i naukowe.

*Główny budynek Centrum
Kliniczno-Dydaktycznego WAM*

Dzisiejsza pozycja Wojskowej Akademii Medycznej to efekt kilkudziesięcioletniego wysiłku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego jej kierownictw oraz kadry i pracowników akademickich. W jego efekcie:

- do 2002 r. mury uczelni opuściło ponad 6 tys. profesjonalnie wykształconych i przygotowanych do pracy w szczególnych warunkach wojska oficerów: lekarzy, stomatologów i farmaceutów. Wielu z nich brało udział w światowych misjach pokojowych;
- od powstania Akademii ponad 190 jej pracowników uzyskało tytuł profesora zwyczajnego lub nadzwyczajnego, a jej rady naukowe nadały ponad 300 osobom stopień doktora habilitowanego i blisko 1800 osobom stopień doktora nauk. W szpitalach klinicznych uczelni specjalizację I lub II stopnia uzyskało ponad 8200 lekarzy;
- kadra naukowo-dydaktyczna opracowała kilkadziesiąt podręczników, setki skryptów oraz dziesiątki tysięcy artykułów naukowych;
- uczelnia corocznie organizuje lub współorganizuje kilkadziesiąt krajowych i międzynarodowych konferencji, kongresów, sympozjów lub zjazdów naukowych, a większość jej nauczycieli akademickich należy do krajowych i światowych towarzystw naukowych;
- działalność naukowo-badawcza Akademii wniosła do nauk medycznych i innych, szereg znaczących odkryć, patentów, nowych metod diagnostycznych i terapeutycznych;
- oddano do użytku wiele nowych obiektów naukowo-dydaktycznych i socjalnych. Prowadzeniu kolejnych inwestycji towarzyszyło wysokie zaangażowanie uczelnianych służb logistycznych.

Realizując swe cele naukowe i dydaktyczne Akademia efektywnie współpracuje z krajowymi uczelniami cywilnymi i wojskowymi, z placówkami naukowymi Polskiej Akademii Nauk i innymi jednostkami badawczo-rozwojowymi, a także wieloma ośrodkami klinicznymi. Większość jej katedr, zakładów i klinik współpracuje z zagranicznymi instytucjami naukowo-badawczymi i ośrodkami klinicznymi.

Sz szczególnie cenna i owocna jest dla uczelni i wojskowej służby zdrowia - zwłaszcza w kontekście przynależności Polski do NATO - współpraca z wojskowymi uczelniami medycznymi armii niemieckiej, amerykańskiej, francuskiej i czeskiej.

Akt złożenia przyrzeczenia lekarskiego przez absolwentów Akademii

Nowo mianowani doktorzy habilitowani

Laureaci konkursu na najlepsze prace naukowe

Delegacja Akademii Sanitarnej Bundeswehry zwiedza bazę dydaktyczną uczelni